

Basis Natuurtoets

Titel: IJsseldijk 53

Opdrachtgever: Gemeente Apeldoorn

Datum: 15 september 2015

Uitgevoerd door: John Mulder, Gemeente Apeldoorn.

Toelichting Basis Natuurtoets (quickscan)

1. Doel Basis Natuurtoets

Het doel van de Basis Natuurtoets is om vast te stellen of in te schatten of er in een gebied waar zich (ruimtelijke) ingrepen of plannen zullen voordoen sprake is van beschermde gebieden, beschermde planten of diersoorten, en wat het (mogelijke) effect van de voorgenomen plannen of handelingen daarop is.

Daarbij wordt in ieder geval getoetst op:

- de Natuurbeschermingswet
- de Flora- en Faunawet

(opgegaan in Wet natuurbescherming)

Facultatief wordt ook getoetst op:

- de Ecologische Hoofdstructuur
- de Groene Mal
- de APV/bijzondere bomen
- de natuur- en boscompensatie (vlgs provinciale richtlijn)

Met betrekking tot de Natuurbeschermingswet wordt nagegaan of het plan of de handeling:

- binnen het beschermde Natura-gebied valt
- buiten het beschermde Natura-gebied valt maar er wel mogelijk invloed op heeft
- er sprake is van beschermde habitattypen en/of soorten
- of er mogelijk sprake is van aantasting van de genoemde soorten of habitattypen en in het algemeen van de gebiedskenmerken
- of er een noodzaak is voor nader onderzoek
- of er een noodzaak is voor een vergunning i.k.v. de natuurbeschermingswet

Met betrekking tot de Flora en faunawet wordt nagegaan of er bij het plan of de handeling:

- beschermde soorten voorkomen, in het bijzonder de zwaarder beschermde soorten
- of er mogelijk sprake is van invloed is van plan/handeling op het voorkomen ervan
- of er een noodzaak is voor nader onderzoek
- of er een noodzaak is voor een ontheffing i.k.v. de flora- en faunawet

2. Wat zegt een Basis Natuurtoets

Een Basis Natuurtoets is een eerste onderzoek naar bovengenoemde (beschermde) groene waarden.

In diverse gevallen is een Basis Natuurtoets afdoende; als kan worden geconcludeerd dat er geen beschermde soorten of waarden zijn aangetroffen en, gezien aard of situering van het gebied, het gebied ook niet geschikt is voor beschermde soorten.

In andere gevallen is een Basis Natuurtoets eveneens afdoende als beschermde soorten daadwerkelijk zijn aangetroffen en het duidelijk is wat de invloed van het plan daarop is. In dat geval zijn conclusies te trekken omtrent (al dan niet) de noodzaak van nader onderzoek en/of de aanvraag van vergunningen of ontheffingen.

In diverse gevallen is een Basis Natuurtoets niet afdoende; dan is –gezien onderzoeksperiode van de Basis Natuurtoets- niet met zekerheid te zeggen of beschermde soorten voorkomen. Soms is ook niet duidelijk wat de invloed is van de voorgenomen plannen of handelingen. En soms zijn de voorgenomen plannen of handelingen zelf nog onvoldoende duidelijk. In dergelijke gevallen is nader onderzoek vereist.

Verder geeft een Basis Natuurtoets aan of er (mogelijke) consequenties zijn die voortvloeien uit de aanduiding als Ecologische Hoofdstructuur (EHS), Groene Mal, het kappen van bomen, etc.

3. Mogelijke conclusies Basis Natuurtoets

Er zijn op grond van de Basis Natuurtoets een aantal conclusies mogelijk:

(A) Plan of handeling in strijd met beschermde gebieden/soorten: geen ADC

- bij aantasting van beschermd gebied of zwaarder beschermde soorten
- er zijn géén zwaarwegende maatschappelijke belangen van plan of handeling en/of
- er zijn wél mogelijke alternatieven voor het plan of de handeling kunnen zijn
- dan vrijwel zeker geen mogelijkheid voor ontheffing of vergunning
- dan afzien van plan of handeling

(B) Plan of handeling in strijd met beschermde gebieden/soorten; wel ADC

- bij aantasting van beschermd gebied of zwaarder beschermde soorten
- er zijn wél zwaarwegende maatschappelijke belangen van plan of handeling én
- er zijn géén mogelijke alternatieven voor het plan of de handeling
- dan in principe nader onderzoek via passende beoordeling of zware toetsing

(C) Wel nader onderzoek nodig; noodzaak vergunning/ontheffing nog onduidelijk

- omdat niet duidelijk is geworden of beschermde soorten aanwezig zijn
- omdat onvoldoende duidelijk is wat het effect van plan of handeling is
- omdat onvoldoende duidelijk is wat het plan of de handeling inhoudt
- nader onderzoek geeft uitsluitsel over noodzaak voor ontheffingen of vergunningen

(D) Geen nader onderzoek nodig: wel noodzaak vergunning/ontheffing duidelijk

- het is duidelijk om welke soorten het gaat
- het is duidelijk of er een ontheffing of vergunning nodig is
- evt zijn nadere voorwaarden beschreven of aangegeven

(E) Geen nader onderzoek; geen noodzaak/vergunning/ontheffing

- het is duidelijk dat er geen beschermde gebieden of soorten in het geding (kunnen) zijn
- en/of het plan of de handeling hebben geen invloed op dergelijke soorten
- een vergunning of een ontheffing is niet nodig
- evt gelden wel algemene voorwaarden mbt zorgplicht en/of het uitvoeren van handelingen buiten het broedseizoen

4. Methodiek Basis Natuurtoets

De Basis Natuurtoets verloopt via een aantal checklisten. Bij de invulling van de checklist wordt gebruikt gemaakt van bestaande bronnen, databases, de algemene kennis van gebied en voorkomen van soorten van de betreffende gemeentelijke ecologen. Ook is aangegeven of er veldbezoeken zijn afgelegd, door wie en wanneer.

Wanneer op grond van deze informatie onvoldoende duidelijkheid bestaat over het mogelijk voorkomen van soorten wordt altijd nader onderzoek aanbevolen (zie boven).

Bij de Basis Natuurtoets gelden de volgende checklisten:

- Algemene checklist op criteria genoemd onder 1. incl. conclusies
- Bijlage 1 checklist op zwaarder beschermde soorten
  - o Bijlage 1a zwaarder beschermde soorten (excl. Vogels)
  - o Bijlage 1b vogels met vaste verblijfplaatsen
- Bijlage 2 checklist onderzoeksmethode

Met behulp van deze checklisten is na te gaan op welke wijze het basis-onderzoek is verricht.

Algemene checklist:

<u>Basisnatuurtoets:</u>	
Titel: IJsseldijk 53	
Datum verslaglegging: 4 maart 2014	
<u>Beschrijving ligging projectgebied</u>	
Naam projectgebied: Biezematen Apeldoorn	
<u>Kaart ligging projectgebied</u>	
	
<u>Beschrijving activiteiten/ingreep/werkzaamheden/project:</u>	
Het betreft een uitbreiding van de bestaande bedrijfslocatie IJsseldijk 51-53 op agrarisch gebied ten oosten van het bestaande bedrijf. De bestaande bebouwing blijft gehandhaafd. Op de uitbreidingslocatie vindt nieuwbouw plaats (oa graafwerkzaamheden).	
<u>Beknopte omschrijving algemene groene kenmerken en waarden:</u>	
De uitbreidingslocatie betreft een open agrarisch gebied. Net buiten de plek waar het plan gerealiseerd gaat worden bevinden zich enkele volwassen zomereiken (rij van 5 en 1 solitair. In deze eiken zijn geen boomholtes aanwezig. Zuidelijke boom groep van 5 met nest kraaiachtige. Het landgebruik is intensief met ruigte-, weiland- en akkerrandvegetatie bestaande uit algemene soorten van voedselrijke drogere zandgronden. Langs de IJsseldijk een sloot met aangrenzend braamstruweel en opslag eik en vlier (hierin konijn). Onder solitaire eik vlierstruweel met bosrandsoorten stinkende gouwe en robertskruid. Op terrein sporen van konijn en haas, molshopen en muizennesten. Op maïsakker pal zuid perceel sporen van ree.	
	JA/NEE/EVT
<u>Raadpleging bronnen:</u>	
<ul style="list-style-type: none"> raadpleging database NDFF raadpleging rapportages Flora- en faunaonderzoek Biezematen, Apeldoorn (Eelerwoude, 2011) <ul style="list-style-type: none"> overige bronnen	JA JA NEE
<u>Terreinbezoek:</u>	

<ul style="list-style-type: none"> • bezocht door: • datum/data: • beschrijving weersomstandigheden: 	HUB CUPPEN 2 MAART 2014 BEWOLKT; 9 GRADEN
RESULTATEN	Ja/nee
Vogelrichtlijn/Habitatrichtlijngebied (indien van toepassing kaart bijvoegen)	Nee
(1a) Ligt plangebied binnen richtlijngebied ?	Nee
(2a) Ligt plangebied binnen invloedssfeer richtlijngebied?	Nee
(3a) Is er kans op significante effecten?	Nee
(4a) Is aanvullend onderzoek nodig mbt NB-wet Licht (verstoringstoets) of zwaar (passend onderzoek).	Nee
Ecologische Hoofdstructuur	
(1b) Ligt plangebied binnen EHS? (indien van toepassing kaart bijvoegen)	Nee
(2b) Heeft plan invloed op kernkwaliteiten/omgevingscondities EHS?	Nee
(3b) Is er kans op significante effecten?	Nee
(4b) Is aanvullend onderzoek nodig mbt EHS	Nee
Flora- en Faunawet	
(5) Komen beschermde soorten voor vlgs. Tabel 1 (ontheffingsvrij)* Haas	Ja
(5a) Is er kans op voorkomen beschermde soorten Tabel 1 (leefgebied)	Ja
(6) Komen beschermde soorten voor vlgs. Tabel 2 (gedragscode) *	Nee
(6b) Is er kans op voorkomen beschermde soorten Tabel 2 (leefgebied)	Nee
(7) Komen beschermde soorten voor vlgs. Tabel 3 (altijd ontheffing)	Nee
(7b) Is er kans op voorkomen beschermde soorten Tabel 3 (leefgebied)	Nee
(8) Komen Rode Lijstsoorten voor	Nee
(8a) Is er kans op voorkomen Rode lijstsoorten (leefgebied)	Nee
(9) Is aanvullend onderzoek nodig mbt FF-wet Licht (lichte toets) of zwaar (uitgebreide toets)	Nee
Provinciale natuur/boscompensatie (facultatief)	
(10) Is bos/natuur volgens prov richtl natuur/boscompensatie in geding?	Nee
(11) Is bos/natuurcompensatie ter plekke mogelijk?	Nvt
APV/Bomenplan/Boswet (facultatief)	
(12) Moeten bomen worden gekapt	Ja, één
(13) Komen er beschermenswaardige/bijzondere bomen voor	Nee
(14) Is kapvergunning nodig	Ja
Groene Mal (facultatief)	
(15) Ligt plangebied binnen Groene Mal	Nee
(16) Heeft plan effect op functioneren Groene Mal	Nee

Samenvattend	Ja/nee
(17) is aanvullend onderzoek nodig In kader van FF-wet en/of In kader van NB-wet en/of In kader van EHS	Nee
(18) is Ontheffing nodig (FF-wet) of Vergunning (NB-wet)	Nee
(19) dient rekening gehouden te worden met kwetsbare perioden bij uitvoering? Zie ook Natuurkalender (Handboek).	Nee
(20) is ecologisch werkprotocol en/of beheerplan nodig	Nee
(21) Aanbevelingen m.b.t. mitigatie/compensatie? (Indien geen aanvullend onderzoek of zorgplan): zie hierna verder onder conclusie en adviezen. Bedrijfslocatie landschappelijk inpassen met houtsingel bestaande uit inheemse loofbomen waarvan struweelsoorten als meidoorn en sleedoorn substantieel deel uitmaken.	
(22) Uitspraak haalbaarheid : A, B, C, D of E Zie toelichting onderdeel 3	E Haalbaar

Toelichtingen per onderdeel (indien nodig)

Diersoorten: In 2011 heeft bureau Eelerwoude een uitgebreid flora- en faunaonderzoek in de Biezematen uitgevoerd, waarbij ook IJsseldijk 53 is onderzocht.

Vogels: De bestaande bedrijfslocatie herbergt circa 30 paar huismussen en enkele paren ringmus en boerenwaluw en is derhalve van grote betekenis voor gebouw- en erfbewonende broedvogels. De directe omgeving vormt broedgebied van diverse algemene soorten vogels en verder fungeert deel Biezematen als foerageergebied van sperwer, buizerd en steenuil. Op 2 maart vloog een foeragerende buizerd over het terrein achtervolgd door kauw en zwarte kraai. In een eik bevond zich een nest van een kraaiachtige.

Zoogdieren: In de directe omgeving van IJsseldijk 53 foeragerende vleermuissoorten zijn gewone en ruige dwergvleermuizen en incidenteel (1ex) laatvlieger en gewone grootoorvleermuis gevonden. Op de locatie zelf zijn geen vaste verblijfplaatsen of foeragerende vleermuizen gevonden.

De uitbreidingslocatie (agrarisch gebied) behoort tot het foerageergebied van haas, konijn en ree die in de directe omgeving een kleine populatie hebben. Verder zijn enkele algemene beschermde kleine zoogdieren als mol, egel, muizen en spitsmuizen in de directe omgeving gevonden. Op het terrein werden graafsporen van konijn, molshopen en muizenholen (waarschijnlijk bosmuis) gevonden.

Overige beschermde fauna: Mogelijk vormt uitbreidingslocatie landbiotoop van de algemene amfibiesoorten gewone pad en bruine kikker. Beschermde reptielen en ongewervelden ontbreken.

Flora: Op de uitbreidingslocatie zijn geen beschermde planten of rode lijstsoorten aangetroffen wat gezien intensiteit landgebruik en hoge voedselrijkdom bodem ook niet te verwachten was.

Mitigerende maatregelen

In het kader van de landschappelijke inpassing van de bedrijfslocatie worden ook een aantal mitigerende maatregelen genomen die met name voor vogels, maar ook voor vleermuizen (toename foerageermogelijkheid), kleine zoogdieren en amfibieën (landbiotoop) positief zijn.

De mitigerende maatregelen bestaan uit aanleg van een brede loofhoutsingel langs de zuidkant van de bedrijfslocatie (inclusief uitbreidingslocatie waarin naast bomen als zomereik en es struweelvormers als eenstijlige meidoorn, sleedoorn en hondstroos een substantieel deel uitmaken (schuilgelegenheid huismus en ringmus; uitbreiding foerageermogelijkheid vleermuizen).

Aan de zuidzijde van de bestaande bebouwing is een strook laurierkers geplant die ten tijde veldbezoek (2 maart) tot op een hoogte van 1 meter was afgezet. Aanbeveling: groenstrook/houtwal aanvullen met inheems struweel (met mei- en sleedoorn).

Conclusies, adviezen en aandachtspunten

Samenvattend zijn geen strikt beschermde natuurwaarden in het geding. Bestaande bebouwing met daarin beschermde broedvogels als huismus, ringmus en boerenwaluw wordt gehandhaafd.

Door het nemen van mitigerende maatregelen in vorm van aanplant loofhoutsingel met daarin struweelsoorten als meidoorn worden foerageermogelijkheden vleermuizen en broed- en schuilgelegenheid voor vogels vergroot.

Aanbevelingen: struweel met laurierkers zuidzijde bestaande bebouwing aanvullen met inheems struweel met mei- en sleedoorn.

Bijlage 1a
Zwaarder beschermde soorten (Gemeente Apeldoorn)
(exclusief vogels; zie bijlage 1b)

Soort		Flora- en faunawet		Status voorkomen (aanvinken wat van toepassing is)		
Nederlandse naam	Latijnse naam	Tabel 2	Tabel 3	Vaste verblijfplaatsen	Foerageergebied	Biotoop ongeschikt
Zoogdieren						
Boommarter	Martes martes		*			√
Damhert	Dama dama	*				√
Das	Meles meles		*			√
Edelhert	Cervus elaphus	*				√
Eekhoorn	Sciurus vulgaris	*				√
Waterspitsmuis	Neomys fodiens		*			√
Wild zwijn	Sus scrofa	*				√
<i>Vleermuizen</i>			*			
Baardvleermuis	Myotis mystacinus		*			√
Franjestaart	Myotis nattereri		*			√
Gewone dwergvleermuis	Pipistrellus pipistrellus		*		√	
Gewone grootoorvleermuis	Plecotus auritus		*		?	
Laatvlieger	Eptesicus serotinus		*		?	
Ruige dwergvleermuis	Pipistrellus nathusii		*		?	
Rosse vleermuis	Nyctalus noctula		*			√
Vale vleermuis	Myotis myotis		*			√
Watervleermuis	Myotis daubentonii		*			√
Amfibieën						
Heikikker	Rana arvalis		*			√
Kamsalamander	Triturus cristatus		*			√
Poelkikker	Rana lessonae		*			√
Rugstreeppad	Bufo calamita		*			√
Reptielen						
Adder	Vipera berus		*			√
Gladde slang	Coronella austriacus		*			√
Hazelworm	Anguis fragilis		*			√
Levendbarende hagedis	Lacerta vivipara	*				√
Ringslang	Natrix natrix		*			√
Zandhagedis	Lacerta agilis		*			√
Vissen						
Beekprik	Lampetra planeri		*			√
Bermpje	Noemacheilus barbatulus	*				√
Kleine modderkruiper	Cobitis taenia	*				√
Rivierdonderpad	Cottus gobio	*				√
Insecten						
Vliegend hert	Lucanus cervus	*				√
Heideblauwtje	Plebejus argus		*			√

Flora						
Beenbreek	Narthecium ossifragum	*				√
Drijvende waterweegbree	Luronium natans		*			√
Gevlekte orchis	Dactylorhiza maculata	*				√
Jeneverbes	Juniperus communis	*				√
Kleine zonnedauw	Drosera intermedia	*				√
Klokjesgentiaan	Gentiana pneumonanthe	*				√
Parnassia	Parnassia palustris	*				√
Rietorchis	Dactylorhiza praetermissa	*				√
Ronde zonnedauw	Drosera rotundifolia	*				√
Spaanse ruiter	Cirsium dissectum	*				√
Steenbreekvaren	Asplenium trichomanes	*				√
Waterdrieblad	Menyanthes trifoliata	*				√
Wilde gagele	Myrica gale	*				√

Status voorkomen aanvinken: v; bij twijfel: ? invullen

Bijlage 2 Checklist onderzoeksmethode veld

Quick Scan plangebied:	Onderzoeker:	H.Cuppen		
Datum:	Begintijd:	15.10		
Foto's gemaakt:	Eindtijd:	16.30		
Gebruikte werktuigen:	Verrekijker			
Gesproken met omwonenden/beheerder:				
Beschrijving plangebied	ja	nee	deels	nvt
beschrijving relatie plangebied met omgeving gemaakt?	√			
beschrijving openheid terrein, verstoring gemaakt? mogelijkheden weidevogels, watervogels, wintervogels?	√			√
beschrijving verschillende vegetaties gemaakt? samenstelling, structuur, voedselrijkdom	√			
beschrijving vleermuislandschapselementen gemaakt? aanwezigheid (doorlopende) lanen, vaarten, dijken, bosschages	√			
beschrijving bos gemaakt? ouderdom, soorten, structuur mogelijkheden holbewoners				√
beschrijving watertype gemaakt? sloot, ven, breedte, kwel, bodemtype tijdelijkheid enz.				√
beschrijving schuurtjes/gebouwtjes gemaakt? ouderdom, opbouw, tbv soorten mogelijkheden dierlijke bewoning				√
Land- en watervegetatie				
controle beschermde planten let ook op (onbeschermde) Rode lijstsoorten	√			
controle waardplanten van beschermde vlinders, libellen, kevers				√
Wateren				
controle zoetwatermosselen (bittervoorn broedkamers)				√
controle ei(sno)eren van salamanders, kikkers, padden, vissen				√
bemonstering amfibieën, vissen, waterkevers, libellenlarven met schepnet				√
bemonstering platte schijfhoren waterplanten uit sloten meenemen				√
Gebouwen, erven, verharding				
controle uilen, marters, zwaluwen geschiktheid, nesten, mest enz.				√
controle vleermuizen invliegopeningen, verblijfplaatsen, aanwezigheid mest enz.	√			
controle plaatmateriaal, tegels, boomstammen omkeren voor amfibieën, reptielen en zoogdieren	√			
controle muurplanten				√

Sporen e.d.				
controle holen en legers in grond, oever of onder waterlijn	√			
controle boomholten vleermuizen, marters, uilen, andere holenbroeders	√			
controle pootafdrukken, krabsporen haren, veren, dode dieren	√			
controle uitwerpselen, braakballen prooiresten, knaagsporen aan planten	√			
controle huidjes libellen, hagedissen, slangen				√
controle huisjes wijngaardslak				√
Opmerkingen				